

Rohelise kooli tegevuskava 2023/24 keskkonna ülevaatus tulemustest lähtudes

Oktoobris 2023 toimus lasteaias keskkonna ülevaatus, kus hinnati kõiki valdkondi, et kaardistada hetkeolukord. Ülevaatus tulemustest lähtuvalt ilmnisid maja kitsaskohad või teemad, millega soovitakse põhjalikumalt tegeleda. Jätkutegevused või parendust vajavad tegevused on välja toodud järgmistele valdkondadele.

- Elurikkus, loodus ja õueala
- Jäätmed ja prügi
- Tervis, heaolu ja toit
- Energia ja kliimamuutused

Valdkond	Hetkeseis	Parendustegevused	Aeg, vastutaja
Elurikkus, loodus ja õueala	Vanemate vanuserühmadega (4-7 aastased lapsed) toimuvad iganädalased loodusmatkad Harku metsa. Lapsed tutvuvad ja õpivad tundma kodukoha puu-, taime-, linnu- ja loomaliikidega ning saavad tundma loodushoiu põhitõdesid. Laste teadmisi hinnatakse vähemalt kord kuus selleks ajahetkeks õpitud liikide piires. Eelkooliealiste lastega on osaletud projektis „Tere, Kevad!“.	Planeeritud tegevuste, mis viivad õuealalt välja, jätkuv korraldamine ja ka lühema planeerimise ajaga õppekäikude korraldamine (eriti nooremad vanuserühmad). Osaleda jätkuvalt projektis „Tere, Kevad!“ vähemalt ühe rühma lastega.	Pidev, liikumis- ja loodusõpetaja, rühmade õpetajad
	Lapsed teavad, millised linnud külastavad meie õueala ning talvel toidavad neid (on paigutatud linnumajakesed). Talvisel linnuvaatlusüritusel lasteaid osalejaks ei registreerunud, kuid lindude vaatlust õues ja metsas ikka viiakse läbi.	Jätkuvalt lindude toitmine ja vaatlusteks aja planeerimine. Kaasates vanemaid, Eesti Ornitoloogiaühingu poolt korraldaval talvisel linnuvaatlusüritusel osalemine.	Pidev, rühmade töörühma liikmed

	Lasteaia lõpurühma poolt istutatakse õuealale mõni puu- või põõsaliik ja lapsed teavad (oskavad nimetada või kirjeldada), millised puud ja põõsad, meie õuealal kasvavad. On alustatud hekitaimede istutamisega koostöös lõpurühmade laste vanematega.	Koostöös vanematega otsustamine ja lõpupäeval vanemate poolt istutamine.	Õppeaasta lõpp, lõpurühma õpetajad
--	---	---	---

	Olemas nimekiri toalilledest ja lisaks nimetusele on juures ka foto. Õuetaimedest fotod ikka tegemata.	Fotode tegemine õuetaimedest, kaasates lapsi. Soetada kaamerad, mis on lastele kasutamiseks eakohased.	Kevad 2024, Riina, Marika
	Taimestikust eest hoolitsemine ei ole igas rühmas paika pandud ja kõik kastid ei olnud suvel hooldatud. Õueala kastides kasvas kartul till, petersell, kõrvits. Permapeenraid on kaks.	Kõikide kuue rühma taimestikust taastamine ja seemnete külvamise ning taimede ettekasvatamisega jätkamine. Lastega kaasamine taimestikust eest hoolitsemisel.	Pidev, tööühma liige oma rühmas
	Kevadeks on rühmade aknalaudadel kasvamas tomatid, kurgid, till, sibul, lilled õuekastidesse. Õueala lilled kastides on oma töötajate poolt ette kasvatatud taimed.	Iga rühm paneb midagi aknalauale kasvama. Jätkuvalt lilleseemnetest lillede ettekasvatamine (lähevad kevadel õuepottidesse ja lillekastidesse).	Pidev, tööühma liikmed

	Mänguväljaku ääres ei ole tuulekaitseks hekki, muru jäetakse osaliselt niitmata, et laps saaks uurida erinevaid taimi ja putukaid. Olemas ka sildid, millel kirjas, et oleme mitte laisad, vaid looduse hoidjad. Kokku riisunud puulehed jäetakse võrkaia äärde lagunema.	Sellel õppeaastal alustasime mänguväljaku serva eriliigilise heki rajamist. Planeerime viie aasta jooksul luua õitsvatest ja söödavate viljadega kohalikest liikidest kooslust, mis tooks meie õuele rohkem elurikkust nii taime- kui loomaliikide näol. Lõpurühmade traditsioon istutada õuealale puu või põõsas, leiab seal head rakendust. Osa murust jätkuvalt niitmata jätmine.	Pidev, Riina
	Õuealal on palju ruumi joosta, mängida, turnida. Eelarvesse tehtud ettepanek õueala täiendamiseks mõningate õuevahenditega (kiik, tasakaalupoom, pallisein). Asfalt ümber mäe vajab renoveerimist.	Võimalusel renoveerida asfaldi osa, kus lapsed jooksevad ja sõidavad tõuksidega.	Kevad 2024, majandusjuhataja
	Õueala lehtla koos pinkide ja laudadega on valmis ja seda kasutatakse vähesel määral õuesõppe läbiviimiseks. Lehtla on kasutust leidnud ka lavana (teatrietendused, jõulupeod).	Enam kasutada lehtlat õuesõppe rakendamisel ja leida tegevusi, mida seal saab läbi viia. Võimalusel lehtlale katuse ehitamine.	Pidev, rühmade õpetajad. Katuse ehitamine sõltub eelarvest.
Prügi ja jäätmed	Lasteaias kogutakse biojätmeid (ka köögis) eraldi konteinerisse või siis läheb osa toidujäätmetest loomadele/kanadele. Kogumisanumad on märgistatud kogu majas üheselt	Biojätmete kogumisega jätkamine ja leida nippe, kuidas toidujäätmeid rühmades vähem tekiks (nt lubada lastel söömise ajal endal määrata tõstetav kogus, arvestada ka laste maitse eelistustega)	Pidev, töörühma liikmed

	Paberi, papi jaoks on majas olemas kokkulepitud märgisega kogumiskastid ja nende sisu tühjendatakse vastavasse konteinerisse õues	Jätkuvalt sorteerimine ja laste kaasamine mõtlema, et mida saaks taaskasutada ning need materjalid siis alles jätta.	Pidev, rühmade töötajad, koristajad
	Pakendite kogumiseks on eraldi kokkulepitud märgisega kastid ja nende sisu viiakse pakendikonteinerisse	Jälgimine, et ainult puhtad pakendid lähevad pakendikonteinerisse	Pidev, kõik töötajad
	Lapsed teavad, et pandipakend viiakse taarapunkti (tehakse koos õpetajatega õppekäikude raames)	Võimalusel õppekäikude korraldamine pandipakendi tagastamiseks poodi ja koostöös vanematega selgitustöös osalemine, et laps teab, et taarat ei visata niisama ära ja nende eest saab raha.	Igal kuul korra, rühmade õpetajad
	Lastele on selgitatud, et alati ei pea uusi riideid poest ostma, vaid selleks on olemas taaskasutuspoed või siis saab neid osta väikese raha eest nt mõnelt laadalt/müügilt.	Korraldada majas jäätmetekke vähendamise nädalal koostöös vanematega mardimaskide näitus	November 2023, tööühma liikmed rühmades

	Lastele selgitatakse, miks on vaja prügi sorteerida ja mis prügist saab. Lastega koos sorteeritakse ja nad teavad, et kastid on märgistatud ja õige prügi tuleb õigesse kasti panna. Samuti kasutatakse meisterdamisel palju taaskasutatavaid materjale. Jalutuskäikudel pööratakse tähelepanu ning korjatakse väiksesse kotti pisiprügi ja tuuakse lasteaia prügikasti.	Jätkuv prügi sorteerimine koos lastega, põnevate meisterduste tegemine ja võimalusel kellegi külla kutsumine, kes teeb keskkonnavalaseid ettekandeid/üritusi. Võimalusel suurematele lastele jäätmejaama õppekäigu organiseerimine. Keskkonnapäeval vanemate kaasamine.	Pidev, rühmade õpetajad
--	--	---	-------------------------

	Lasteaed ei vii läbi uuringut, kui palju prügi tekib, kuid on teada, mitu konteinerit kuus ära viiakse	Pakendite vähendamine või siis enam nende uuesti kasutuselevõtmine (meisterdamiseks, mängimiseks)	Pidev, töörühma liikmed
	Osalemine Maailmakoristuspäeval, osalemine jäätmetekke vähendamise nädalal, keskkonnateemalise nädala läbiviimine 2 korda aastas	Meeskonna kursishoidmine erinevate kampaaniatega ja aktiivsema osalemine. Võimalusel korraldada koolieelikutele õppekäik pakendikeskusesse.	Vastavalt sündmustele, töörühma juht ja liikmed
Tervis, heaolu, toit	Lasteaias süüakse iga päev salatit ja lapsed teevad alati seda ka ise	Lastele veel enam võimaluste andmine ise salat rühmas valmis teha (eelnevalt rühma kokkuleppimine köögiga, et tooraine jätta hakkimata)	Vastavalt menüüle, rühmade õpetajad
	Kahe viimase vanuserühma lastega viidi läbi rahuloluküsitlus ja seal said nad avaldada ka arvamust toitude kohta, et mis maitseb ja mis vähem maitseb	Lastele maitstva ja mitmekülgse toidu jätkuv pakkumine	Küsitlus kevadel, töörühma juht

	Igas rühmas on olemas kraanikausi juures riiulid, kus on laste nimedega tassid ja nad võivad igal ajal vett juua	Tassidel nimede uuendamine, et laps teaks, milline on tema tass	Pidev, rühmade täiskasvanud
	Lastega koos pannakse varakevadel seemned mulda ning saadakse isekasvatatud tilli ja sibulat toidule lisada	Igas rühmas seemnete külvamine	Pidev, rühmade õpetajad
	Lasteaias kasutatakse keskkonnasõbralikke puhastusvahendeid	Jätkuv kasutamine	Pidev, majandusjuhataja
	Nii toas kui õues on piisavalt ruumi liikumiseks	Liikumistegevusteks (ka vabal ajal) võimaluste juurde loomine nii toas kui õues	Pidev, rühmade õpetajad, liikumisõpetaja

	Õues käiakse iga ilmaga	Enam käia õues ka õhtupoolikutel (pimedal ajal õueala valgustatud)	Rühmade õpetajad, liikumis- ja loodusõpetaja
	Lasteaia kõogi toorainete tellimine sõltub valla poolt tehtud hangetest ja sealt tellitud kaubad ei pruugi olla alati kohalikud ja mahedad ega õiglase kaubanduse tooted	Võimalusel kodumaise ja võimalikult maheda kauba tellimine	Pidev, kokk, majandusjuhataja
	Lasteaia õuealal on istutatud erinevaid viljapuid ja marjapõõsaid, kuid suurt saaki veel ei saa. Maitsetaimi kasvatatakse aknalaudadel ja taimekastides.	Olemasolevate viljapuude- ja marjapõõsaste eest hoolitsemine ja võimalusel uute sortide istutamine	Kevad 2023, Riina ja lõpurühmade õpetajad koostöös lastevanematega
	Lihavaba põhitoitu pakutakse igal nädalal vähemalt korra.	Jätkuvalt lihavabade toitude pakkumine lastele	Pidev, kokk, majandusjuhataja
	Lapsed saavad ise toitu taldrikutele tõsta ja väiksemad saavad nt öelda, et mitu kulbi- või lusikatait soovib (1 või 2 või 3)	Lastele (ka väiksematele) pakkuda jätkuvalt võimalust ise toitu tõsta, toiduportsjoni suurus määrata	Pidev, rühmade täiskasvanud
	Toidujäätmed viiakse kas loomadele/kanadele või lähevad orgaanilise jäätmete prügikasti	Lastele meeldival viisil (ka kavalust kasutades) sööma õhutamine, et võimalikult vähe läheks toitu raisku. Orgaaniliste jäätmete prügikasti toidu viimine viimases järjekorras	Pidev, rühmade täiskasvanud
	Lasteaia kokk tunneb huvi ning käib rühmades ise lastelt tagasisidet küsimas, et kuidas tänane toit maitseb	Igakülgse koostöö jätkamine kokaga, talle mõistlike ettepanekute tegemine. Tagasiside andmine nii laste kui töötajate poolt	Pidev, töörühmade (nii tervise kui Rohelise kooli meeskond) liikmed
Energia ja kliimamuutused	Aknad ja ukSED on tihedad ja tuuletõmbust ei teki		

Magamistubade akende ees on rulood, mida aga alati ööseks ette ei tõmmata	Õhtuti ja nädalavahetusteks rulood ette tõmbamine	Pidev, rühmade töötajad
Igas rühmas on nii mängutoas kui magamistoas termomeeter. Rühmaruumides saab temperatuuri reguleerida	Ruumides temperatuuri jälgimine ja vajadusel majandusjuhatajale märku anda (kas liiga külm või liiga kuum). Sooja kampsuni päeva korraldamine rühmades.	Majandusjuhataja/õpetajad
Kuum vesi on reguleeritud	Rikete korral (vesi liiga kuum või külm) koheselt reageerimine ja majandusjuhatajale teadaandmine	Majandusjuhataja
Lasteaia katus lekib	Vallale ettepaneku tegemine, et võimalusel eelarvesse katuse remondi raha leida	2024 eelarve, direktor
Lasteaiaruumidest lahkudes kustutatakse tuled, eriti valgel ajal	Pidev meeldetuletamine, et kustutame tuled (eriti tualettides ja koridorides), kui ruumis kedagi ei viibi või kui väljas on valge	Pidev, kogu personal
Arvutid ja printerid lülitatakse välja, kui neid ei kasutata, kuid mitte alati vooluvõrgust	Meeldetuletamine, et arvutid ja printerid lülitatakse õhtuks välja ja nädalavahetuseks ka vooluvõrgust	Pidev, täiskasvanud, kes kasutavad neid seadmeid
Lapsed ja majas töötavad täiskasvanud teavad, et energiasääst aitab meie planeeti	Infomaterjalide jagamine, võimalusel vastavasisulise loengu korraldamine vms	Pidev, õpetajad
Energiakulu üle peetakse arvestust	Energiakulu arvestusega jätkamine ja kõikidele töötajatele teavitamine	Igakuine, majandusjuhataja
Lapsed ja lasteaias töötavad täiskasvanud on teadlikud, et kliimamuutusi saab oma tegevusi jälgides kahandada.	Selleks võiks: tulla lasteaeda jalgsi; kasutada ümbertöödeldud paberit;	Pidev, majandusjuhataja, kõik täiskasvanud

		viia esemed ümbertöötlusesse, jäätmejaama; süüa vähem liha; kasutada energiat säästvaid lambipirne; võtta osa energiasäästu kampaaniatest	
--	--	---	--